

Vraag met verzoek om mondeling antwoord O-000007/2023

aan de vicevoorzitter van de Commissie/hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid

Artikel 136 van het Reglement

Samira Rafaela (Renew), **Hilde Vautmans** (Renew), **Attila Ara-Kovács** (S&D), **Javier Nart** (Renew), **Michal Šimečka** (Renew), **Bernard Guetta** (Renew), **Olivier Chastel** (Renew), **Guy Verhofstadt** (Renew), **Urmaz Paet** (Renew), **Marisa Matias** (The Left), **José Gusmão** (The Left), **Salima Yenbou** (Renew), **Assita Kanko** (ECR), **Karen Melchior** (Renew), **Fabio Massimo Castaldo** (NI), **Vlad Gheorghe** (Renew), **Petras Auštrevičius** (Renew), **Dragoș Tudorache** (Renew), **Frédérique Ries** (Renew), **Irène Tolleret** (Renew), **Yana Toom** (Renew), **Jordi Cañas** (Renew), **Kathleen Van Brempt** (S&D), **Charles Goerens** (Renew), **Nicolae Ștefănuță** (Renew), **Karin Karlsbro** (Renew), **Katalin Cseh** (Renew), **Ramona Strugariu** (Renew), **Cindy Franssen** (PPE), **Tom Vandenkendelaere** (PPE), **Tineke Strik** (Verts/ALE), **Jan-Christoph Oetjen** (Renew), **Sara Matthieu** (Verts/ALE), **Malik Azmani** (Renew), **Cornelia Ernst** (The Left), **Pascal Arimont** (PPE)

Betreft: Vaststelling van een Europese strategie ter bestrijding van gijzeldiplomatie

Een aantal EU-burgers wordt door Iran en andere regimes gegijzeld en gebruikt als onderhandelingstroef. Deze burgers worden willekeurig op grond van valse aanklachten vastgehouden. Enkelen van hen zijn veroordeeld tot lange gevangenisstraffen, tientallen zweepslagen en zelfs tot de dood.

De meest recente Iraanse zaak is die van Belgisch onderdaan Olivier Vandecasteele. Vandecasteele is de zoveelste op de alsmaar langer wordende lijst van gedetineerden uit de EU, waarop ook de Franse Cécile Kohler en Jacques Paris, de Zweedse Ahmadreza Djalali en tientallen andere EU-burgers staan. Sinds 2010 zijn ten minste 66 buitenlandse onderdanen en Iraniërs met een dubbele nationaliteit door het Iraanse regime vastgezet¹. Een uitstekend voorbeeld daarvan is Nazanin Zaghari-Ratcliffe, die pas werd vrijgelaten nadat de Britse regering honderden miljoenen euro's voor haar vrijlating had neergeteld².

In de resolutie van het Europees Parlement van 19 januari 2023 over de reactie van de EU op de demonstraties en executies in Iran³ wordt dit verschijnsel gelaakt en wordt gepleit voor de onmiddellijke vrijlating van Vandecasteele en andere gedetineerden.

Alleen hebben de lidstaten echter vaak onvoldoende invloed om deze verschrikkelijke schendingen van de rechten van EU-burgers tegen te gaan en worden zij er vaak toe gedwongen grote bedragen neer te tellen of veroordeelde terroristen uit te leveren om hun onderdanen terug te krijgen⁴.

Wij pleiten daarom voor de vaststelling van een Europese strategie ter bestrijding van gijzeldiplomatie en voor de oprichting van een speciale taskforce die situaties waarin EU-burgers door Iran of andere regimes worden gegijzeld, op doeltreffende wijze kan aanpakken. Iran en andere regimes die zich op gijzeldiplomatie beroepen, kunnen alleen een halt worden toegeroepen als de EU de handen ineenslaat. Alleen door samen te werken kunnen we onze burgers beschermen. In het licht van het bovenstaande willen wij de volgende vragen stellen:

1. Wat kan de vicevoorzitter van de Commissie/hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid (VV/HV) doen om EU-burgers tegen vijandige buitenlandse regimes te beschermen?

¹ <https://repository.essex.ac.uk/32304/>

² <https://www.bloomberg.com/opinion/articles/2022-03-16/the-bill-for-nazanin-zaghari-ratcliffe-s-freedom-about-530-million>.

³ https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2023-0016_NL.html

⁴ <https://www.brusselstimes.com/248574/vub-professor-djalali-might-be-exchanged-for-iranian-terrorist-convicted-in-belgium>

2. Is de VV/HV voornemens een gecoördineerde strategie ten uitvoer te leggen ter bestrijding van gijzeldiplomatie?
3. Is de VV/HV het ermee eens dat er een gecoördineerde EU-aanpak nodig is om standvastiger tegen deze regimes op te treden?

Ingediend: 27.2.2023

Vervalt: 28.5.2023